



LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJOS PIRMININKAS

ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJOS 2016-2018 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO

2015 m. gegužės 26 d. Nr. V- 15
Vilnius

Vadovaudamasis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnio 3 dalimi bei Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatu, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. XII-189, 42.8. punktu:

1. Tvirtinu Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2016-2018-ųjų metų strateginį veiklos planą (pridedama).

Komisijos pirmininkas

Edmundas Vaitekūnas

PATVIRTINTA
Lietuvos radijo ir televizijos
komisijos pirmininko 2015 m. gegužės 26 d.
įsakymu Nr. V- 15

LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJA

Asignavimų valdytojo kodas 188741498

2016-2018-ŪJŲ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I. MISIJA IR STRATEGINIAI POKYČIAI

MISIJA

Užtikrinti technologiškai pažangių radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo paslaugų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų pasirinkimo įvairovę bei turinio kokybę, sudaryti galimybes radijo bei audiovizualinio sektoriaus veiklos plėtrai, tuo prisidedant prie Lietuvos audiovizualinės politikos formavimo.

VEIKLOS PRIORITETAI

Vienas iš pagrindinių Lietuvos radijo ir televizijos komisijos (toliau – Komisija) tikslų, įgyvendinant Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatas – užtikrinti sąlygas, reikalingas veiksmingai konkurencijai radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo rinkoje, taip pat pagal savo kompetenciją užtikrinti kokybiško turinio pasirinkimo įvairovę.

Siekiant išlaikyti visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio teikimo įvairovę bei sudaryti palankias ir konkurencingas verslo sąlygas, būtina užtikrinti aiškų ir visiems verslo subjektams vienodą teisinį jų veiklos reglamentavimą. Nustatant paslaugų teikėjų veiklos reglamentavimą turi būti laikomasi pusiausvyros tarp administracinės naštos verslui mažinimo principo užtikrinimo bei kokybiško radijo, televizijos programų turinio pateikimo pažangiomis, technologiškai inovatyviomis priemonėmis pasirinkimo galimybės vartotojams.

Atsižvelgiant į tai, kad televizijos programų transliavimo bei retransliavimo paslaugų rinka yra dinamiška, stipriai įtakojama technologijų pažangos, stiprios konkurencinės aplinkos bei vartotojų poreikių, svarbu sudaryti palankias ir konkurencingas sąlygas, nustatant adekvatų ir konkurencingą teisinį reguliavimą, verslo plėtrai ir tuo pačiu užtikrinant teikiamų paslaugų visuomenei turinio kokybę ir visuomenės teisę būti informuoti. Tuo tikslu Komisija pagal savo kompetenciją aktyviai dalyvauja prižiūrimos rinkos teisinio reglamentavimo kūrimo procese, siekdama nustatyti tokį rinkos reguliavimą, kuris nebūtų perteklinis ir užtikrintų bei skatintų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjus rengti bei teikti visuomenei tik kokybišką turinį, ne tik atitinkantį teisės aktų reikalavimus, bet ir ugdantį visuomenės sąmoningumą, pilietiškumą, vertybes, ir šių paslaugų teikimui naudoti technologiškai pažangius įrankius, pvz., raiškiosios televizijos technologiją (HDTV).

Šiuolaikinė visuomenė yra reikli ne tik turinio kokybei, bet ir jo prieinamumo pasirinkimo galimybių ir būdų įvairovei bei konkurencingai pasiūlai, todėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo rinkos reguliavime bei jos priežiūroje Komisija diegia ir ateityje planuoja toliau taikyti ne tik teikiamų paslaugų turinio kokybės užtikrinimo, bet ir jo (turinio) pateikimo vartotojui įvairovės užtikrinimo metodus, žinoma, išimtinai tik ta apimtimi, kiek tai susiję su turinio kokybės gerinimo aspektais, o ne su elektroninių ryšių veiklos reguliavimo aspektu.

Aiškos, europinės teisės tendencijas atliepiančios reguliacinės aplinkos užtikrinimas kokybiškų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimui bei vystymui yra vienas ir Komisijos veiklos iššūkių ir uždavinių. Tuo būdu, Komisijos veiklos prioritetas 2016 m. bus **reguliacinės televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklos, užsakomųjų visuomenės informavimo**

audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo aplinkos harmonizavimas tiek tarp skirtingų audiovizualinės žiniasklaidos sektorių, tiek atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisinio reglamentavimo ir praktinius šios veiklos vykdymo pokyčius.

Didžiausias dėmesys, sprendžiant televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklos priežiūros klausimus, 2016 m. planuojamas skirti retransliavimo veiklos teisinio reglamentavimo, užtikrinančio vieningą reguliavimą visiems šią veiklą vykdančioms subjektams, nepriklausomai nuo to kurioje valstybėje jie yra įsisteigę ir nepriklausomai nuo to, kokia technologija naudojama paslaugai teikti, nustatymo, priimant naujus teisės aktus, bei tuo pačiu užtikrinti pusiausvyrą tarp valstybės nacionalinio saugumo interesų, visuomenės intereso būti informuotai užtikrinimo ir retransliavimo veiklą vykdančių subjektų teisėtų lūkesčių bei jų atsakomybės už teikiamos paslaugos turinį.

Svarbu tai, kad proporcingų reikalavimų retransliavimo veiklos vykdymui nustatymas yra vienas iš būdų įgyvendinti valstybės politiką visuomenės informavimo srityje, todėl yra svarbu sudaryti sąžiningas ir konkurencingas sąlygas visiems šioje rinkoje veikiantiems ūkio subjektams nepriklausomai nuo jų naudojamų technologijų paslaugų teikimui bei nuo to, kokioje jurisdikcijoje jie yra.

Retransliavimo veiklai, vykdomai Lietuvos Respublikos teritorijoje, turi būti nustatyta ir taikoma vieninga reguliavimo ir kontrolės sistema. Be to, siekiant retransliavimo veiklos harmonizavimo turi būti įvertinta ir atsižvelgta į Europos Sąjungos teisinio reguliavimo pokyčius bei Lietuvos informacinės aplinkos kontekstą.

Kitas Komisijos 2016 m. veiklos prioritetas – veiksminga visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio kontrolė ir paslaugų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga.

Komisijos vykdoma visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio priežiūra pasireiškia radijo, televizijos programų stebėseną. Šios funkcijos vykdymas užtikrina visuomenei galimybę gauti kuo įvairesnę ir skirtingus visuomenės poreikius tenkinančią visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinį, kuris turi būti rengiamas laikantis nustatytų teisės aktų reikalavimų, gerbiant žodžio, religijos ir sąžinės laisvę, nuomonių įvairovę, skatinančią plėtoti demokratiją bei visuomenės pilietiškumą, puoselėti ir saugoti nacionalinės kultūros vertybes.

Efektyvi visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio kontrolė yra ypatingai svarbi dinamiškai besivystančioje turinio pasiekiamumo aplinkoje, siekiant užtikrinti, kad visuomenė gautų tik kokybišką ir teisės aktų reikalavimus atitinkančią turinį. Tenka pripažinti, kad teisinis reguliavimas, deja, nespėja kora kora su sparčiai besivystančiomis turinio prieinamumo technologijomis bei besikeičiančia geopolitine situacija, dėl ko dažnai atsiranda vienu ar kitu teisinio reguliavimo spragų, iškyla visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio reguliavimo iššūkių ir problemų, kurių sprendimas yra nuolatinis Komisijos veiklos objektas.

Šis prioritetas tampa ypač aktualus dabar, kai Lietuva gyvena informacinio karo sąlygomis: visuomenės informavimo priemonėse Lietuvos gyventojams yra kryptingai skleidžiama dezinformacija, kuria siekiama sumenkinti Lietuvos valstybę, skatinamas visuomenės nepasitikėjimas savo valstybe, jos istorija, kariuomene, naryste Europos Sąjungoje ir NATO. Skirtingomis kryptimis ir formomis visuomenės informavimo priemonėse vykdomas informacinis karas prieš Lietuvą yra galingas ginklas, turintis įtakos Lietuvos informacinės erdvės saugumui ir visuomenės informavimo kokybei.

Šiuo metu galiojantis nacionalinis visuomenės informavimo teisinis reguliavimas nėra pritaikytas informacinio karo sąlygoms ir neleidžia efektyviai kovoti su pasikeitusios geopolitinės situacijos keliamais iššūkiais, tokiais kaip Lietuvos valstybę menkinančios informacijos skleidimas ar nacionalinio saugumo interesams prieštaraujanti veikla visuomenės informavimo srityje. Dėl šios priežasties būtina nedelsiant peržiūrėti galiojančią visuomenės informavimo teisinį reguliavimą, pritaikyti jį prie pasikeitusios geopolitinės situacijos ir tokiu būdu sustiprinti informacinės erdvės apsaugą nuo Lietuvos nacionalinio saugumo interesams kenkiančios informacijos.

Esant tokiai situacijai yra privalu imtis efektyvių priemonių stiprinant informacinės erdvės apsaugą, tuo pačiu užtikrinat vartotojų teisių apsaugą visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo srityje, skiriant ypatingą dėmesį paslaugų turinio kokybės užtikrinimui, ypač kiek tai susiję su draudžiamos skleisti informacijos kontrole bei nepilnamečių interesų apsauga.

Asignavimai veiklos prioritetams įgyvendinti

Prioriteto pavadinimas	Asignavimai, tūkst. eurų
Reguliacinės televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklos, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo aplinkos harmonizavimas tiek tarp skirtingų audiovizualinės žiniasklaidos sektorių, tiek atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisinio reglamentavimo ir praktinius šios veiklos vykdymo pokyčius.	362
Veiksminga visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio kontrolė ir paslaugų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga.	362

PAGRINDINĖS TEISĖKŪROS INICIATYVOS

Atsižvelgiant į tai, kad Komisija yra Seimo ir Vyriausybės ekspertė radijo, televizijos programų transliavimo ir retransliavimo bei užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų klausimais ir dalyvauja formuojant valstybės audiovizualinę politiką, Komisija ir 2016 -2018 m. yra pasirengusi aktyviai dalyvauti Visuomenės informavimo įstatymo, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo, Reklamos įstatymo ir kitų teisės aktų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su Komisijos kompetencija, pakeitimų svarstymo procedūrose bei teikti ekspertinę pagalbą rengiant šių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus bei jų įgyvendinamuosius teisės aktus.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2015 m. gegužės 21 d. priėmė Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 19, 22, 24, 27, 31, 32, 33, 34, 34¹, 41, 46, 47, 48 straipsnių pakeitimo ir 40² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymą, kuris nustato, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir Lietuvos radijo ir televizijos komisija iki 2015 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, pagrindinis ir prioritetinis Komisijos veiklos teisėkūros srityje aspektas 2015 m. ir bus Visuomenės informavimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų parengimas ir priėmimas.

Planuojami parengti ir patvirtinti šie pagrindiniai teisės aktai:

1) Transliavimo veiklos ir retransliuojamo turinio licencijavimo taisyklės. Šiose taisyklėse turės būti nustatyta ne tik transliavimo licencijų ir retransliuojamo turinio licencijų išdavimo tvarka, bet ir pranešimų apie numatomą vykdyti nelicencijuojamą transliavimo, retransliavimo, paslaugų Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų priėmimo internetu teikimo bei užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklą pateikimo Komisijai tvarka. Taip pat minėtose taisyklėse turėtų būti nustatyta ir transliavimo licencijų ir retransliuojamo turinio licencijų sąlygų pakeitimo ir patikslinimo tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad Visuomenės informavimo įstatymas numato galimybę keisti Komisijos išduotų transliavimo licencijų, retransliavimo licencijų sąlygas, todėl taisyklėse taip pat turėtų būti numatyti aiškūs kriterijai, kuomet Komisija gali atsisakyti tenkinti licencijos turėtojo prašymą ir pan.

2) Metinės įmokos už radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo, teikimo priimti internetu arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą dydžio nustatymo tvarkos aprašas.

3) Aprašas, kuriuo vadovaudamiesi radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojai, retransliuotojai, asmenys, teikiantys Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų priėmimo internetu paslaugas arba užsakomųjų visuomenės informavimo

audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, privalėtų teikti Komisijai informaciją apie akcininkus (dalyvius, pajininkus), valdymo organų narius, vykdomą transliavimo ir (ar) retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų parinkimo, teikimo skleisti ir skleidimo visuomenei veiklą, televizijos programų ir (ar) atskirų programų teikimo priimti internetu veiklą bei transliuojamų, retransliuojamų ir (ar) teikiamų priimti internetu televizijos programų ir (ar) atskirų programų atitiktį Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nustatytiems reikalavimams ir kitiems teisės aktams.

4) Televizijos programų paketų sudarymo taisyklės.

5) Transliuojamų, retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų, televizijos programų ir (ar) atskirų programų, teikiamų priimti internetu, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinių priemonių kodavimo tvarka.

6) Asmenų skundų, prašymų nagrinėjimo taisyklės.

Be nurodytų teisės aktų projektų, Komisija taip pat numato 2015 m. parengti ir priimti Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarkos aprašo (toliau - Aprašas) pakeitimus. Būtinybė tikslinti šį aprašą atsirado, Komisijai apibendrinus Monitoringo skyriaus atliktus televizijos programose transliuojamų komercinių audiovizualinių pranešimų stebėjimus. Buvo pastebėta, jog įtvirtinus Visuomenės informavimo įstatyme prekių rodymo galimybę, ne visi televizijos programų transliuotojai tinkamai supranta šią nuostatą, ko pasekoje neteisingai įgyvendina šiai reklamos rūšiai keliamus reikalavimus. Todėl, siekiant tinkamai išaiškinti kai kurių įstatymo reikalavimų įgyvendinimo tvarką bei užtikrinti aiškų teisinį reguliavimą, bus parengti atitinkami Aprašo pakeitimai ir papildymai.

Suprantama, kad Komisija per visą 2016-2018 m. laikotarpį, atsižvelgdama į poreikius, rengs ir tvirtins ir kitus būtinus teisės aktus arba jų pakeitimus ar papildymus.

Reikia pažymėti, kad Komisija aktyviai dalyvauja ne tik nacionalinės teisės aktų projektų bei jų įgyvendinamųjų teisės aktų rengimo, priėmimo procese, bet taip pat ir tarptautinių teisės aktų projektų ar pasiūlymų juos rengti procesuose.

Pagrindinės Komisijos 2016 – 2018 metų tarptautinės teisėkūros iniciatyvos bus nukreiptos į Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos peržiūros procesą. Komisija dalyvaudama šiame procese dės pastangas, kad rengiant minėtos direktyvos pakeitimų projektus, būtų atsižvelgta ir į Lietuvos audiovizualinės rinkos priežiūros ir reguliavimo problematiką, naujų technologijų bei jų konvergencijų įtaką, taip pat būtų nustatytas vienodas veiklos reguliavimas visiems analogišką veiklą vykdančioms ūkio subjektams, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje tas subjektas yra įsisteigęs.

Artimiausi veiksmai, susiję su Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva, bus pateikti pasiūlymus dėl aktualių ir reikalingų Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos pakeitimų. Reikia pažymėti, kad Komisija per Europos Komisijos nustatytą laikotarpį turės apklausti verslo subjektus, vartotojų teisių apsaugos institucijas ir visuomenines organizacijas, įvairias priežiūros institucijas (alkoholio kontrolės, vaistinių preparatų, azartinių lošimų ir pan.) dėl jų nuomonės apie būtinybę keisti minėtą direktyvą. Apibendrintus duomenis Komisija perduos Europos Komisijai.

Planuojama 2016 m. pirmą pusmetį pradėti Direktyvos pakeitimų aptarimus Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų darbo grupėje (ERGA) bei Europos Komisijos Kontaktiniame komitete. Šis darbas bus tęstinis (apims 2016-2018 metus), nes direktyvos pakeitimų svarstyme dalyvauja visos valstybės narės, kurios paprastai turi gana skirtingas tradiciškai susiklosčiusias reguliavimo sistemas, todėl siekiant suderinti tiek mažų, tiek didelių valstybių narių interesus, reikia daug laiko įvairioms diskusijoms bei kompromisinių sprendimų priėmimui.

Jau dabar aišku, kad planuojama Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos peržiūra apims ne tik televizijos programų transliuotojų jurisdikcijos nustatymo kriterijus, bet ir komercinių audiovizualinių pranešimų transliavimo problemas televizijos programose bei teikiant užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas.

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

Komisiją sudaro valstybės pareigūnai, t. y. Komisijos pirmininkas, jo pavaduotojas ir Komisijos nariai, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Komisijos funkcijoms įgyvendinti sudaroma Komisijos administracija, susidedanti iš savarankiškų skyrių bei pareigybių, nepriklausančių skyriams, kuriems vadovauja Administracijos direktorius. Komisija atvira organizacija ir nuolat prisitaiko prie besikeičiančios aplinkos.

Užtikrinant Komisijos priimamų sprendimų nepriklausomumą bei siekiant didinti Komisijos veiklos nuoseklumą ir skaidrumą, Lietuvos Respublikos Seimas 2012 m. birželio 14 d. įstatymu Nr. XI-2071 (įsigaliojusių 2013 m. sausio 1 d.) pakeitė Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnį, kuriuo buvo nustatytas naujas Komisijos teisinis statusas, pakeista Komisijos formavimo tvarka, valdymo struktūra.

Užtikrinant Komisijos veiklos skaidrumą bei viešumą kasmet Komisijos veiklos ataskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada ir audito ataskaita, viešai skelbiami Komisijos interneto svetainėje.

Komisija, siekdama užtikrinti atliekamos priežiūros skaidrumą bei kuo mažiau trikdyti reguliuojamos veiklos subjektų veiklą, jau nuo 2011 m. rugsėjo mėnesio yra prisijungusi prie Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo ekspertų komisijos viešai paskelbtos „Deklaracijos dėl pirmųjų verslo metų“ ir ėmėsi priemonių, kad ji būtų įgyvendinta, tai yra įsipareigojo pirmus metus veiklą vykdančiams ūkio subjektams netaikyti poveikio priemonių (baudų, veiklos ribojimo ir kt.), bet kuo daugiau juos konsultuoti, teikti metodinę pagalbą.

Komisija optimizuodama savo veiklą bei, kiek įmanoma, atsižvelgdama į audiovizualinio sektoriaus veiklos reguliavimo specifiką, ieško būdų ir priemonių, kurių pagalba būtų mažinama administracinė našta verslui. Tuo tikslu Komisija prisijungė prie dokumentų pateikimo elektroniniu būdu sistemos ir turinio valdymo sistemos (www.verslovartai.lt), kuri sudaro galimybę verslo subjektams pateikti reikiamus dokumentus ir kitą informaciją elektroniniu būdu ir taip efektyviau pradėti ar plėtoti savo verslą.

Be jau paminėtų priemonių, Komisija diegia duomenų teikimo informacinę sistemą, skirtą automatizuotu būdu rinkti duomenis iš rinkos subjektų. Ši informacinė sistema leis rinkos subjektams pateikti Komisijai informaciją apie savo veiklą, užpildant nustatytos formos elektronines formas. Šios sistemos įdiegimas leis verslo subjektams deklaruoti tik tuos duomenis, kurie pasikeitė per nustatytą laikotarpį, taip pat ūkio subjektai galės matyti kokia informacija disponuoja Komisija. Svarbu tai, kad iki šiol visą informaciją Komisijai ūkio subjektai pateikdavo rašytine forma, todėl informacijos pateikimo procesas pailgėja, reikalauja papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių, taip pat iš esmės apsunkina apsikeitimą duomenimis. Šiuos procesus kompiuterizavus ir perkėlus į elektroninę erdvę bei sukūrus kokybiškas elektrones paslaugas, Komisijos pasiekiamumas verslo subjektams bei Komisijos vykdoma priežiūros veikla būtų supaprastinta, taptų patogesnė bei efektyviau panaudojama. Šios sistemos įdiegimas leis ūkio subjektams saugiai, greitai ir nesudėtingai pateikti informaciją Komisijai, tuo tarpu Komisija įgis galimybę efektyviau panaudoti gautus duomenis, juos apibendrinant, formuojant užklausas, palyginamąsias ataskaitas už pasirinktus laikotarpius, pagal atskirus ūkio subjektus ar pagal veiklos sritis, pajamų apimtis, bei darant rinkos pokyčių analizes bei apžvalgas. Be to, toks duomenų surinkimas užtikrins jų platesnę skaidą, nes tai leis Komisijai skelbti savo interneto svetainėje www.rtk.lt išsamesnius ir aktualesnius duomenis apie ūkio subjektus.

Komisija taip pat dalyvauja ir kitų valstybės įstaigų ir institucijų vykdomuose administracinės naštos mažinimo verslui projektuose. Vienas iš jų yra VĮ „Registrų centro“ vykdomas projektas – Licencijų informacinė sistema, skirta duomenims ir informacijai apie išduotas licencijas visiems ūkio subjektams tvarkyti vienoje vietoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 str. 4 d. bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ 2.4. punktu, institucijos, išduodančios licencijas, turės teikti informaciją ir duomenis apie išduotas licencijas Registrų centro kuriamai Licencijų informacinei sistemai. Komisijos dalyvavimas šioje sistemoje užtikrins, kad visi suinteresuoti asmenys, galės sužinoti, kokiems ūkio

subjektams ir kokio turinio licencijos televizijos programų transliavimui ir (ar) retransliavimui yra išduotos, taip pat gauti visą kitą su licencijų išdavimu susijusią informaciją.

Komisija taip pat yra įtraukta į Ūkio ministerijos ir Teisingumo ministerijos kartu kuriamą ūkio subjektų priežiūrą atliekančių institucijų informacinę sistemą. Šią sistemą planuojama sukurti iki 2016 metų III ketvirčio ir ji sudarys sąlygas atsisakyti perteklinių duomenų ar informacijos, kurią jau turi nors viena priežiūros institucija, reikalavimo iš verslo bei atlikti valstybėje priežiūros funkcijas bendradarbiaujant ir efektyviai naudojant valstybės išteklius.

Be to, vertinat dinamišką Komisijos reguliuojamos rinkos specifiką ir siekiant efektyvios vykstančių pokyčių priežiūros, būtina užtikrinti, kad stebėsenos funkciją įgyvendinantys Komisijos administracijos darbuotojai turėtų reikiamą kvalifikaciją, turėtų tam gebėjimų bei būtų aprūpinti efektyvia, šiuolaikiška, nuo technologinių naujovių neatsiliekančia kompiuterine bei programine įranga, kuri yra pagrindinis stebėsenos vykdymo įrankis. Tuo tikslu, Komisija turi skirti ypatingą dėmesį prioritetinių funkcijų įgyvendinimui būtinoms priemonėms įsigyti, jas nuolat atnaujinti bei sekti technologijų pažangą reguliuojamos rinkos srityje.

Komisija, siekdama efektyviau ir operatyviau vykdyti visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų turinio stebėseną, jau kuris laikas vykdo visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų turinio stebėsenos optimizavimo projektą, t.y. atnaujina stebėsenai vykdyti naudojamą techninę bazę bei jau kuris laikas ieško įsigyti atitinkamą programinę įrangą (stebėsenos vykdymo programas), kuri leistų efektyviau panaudoti turimus žmogiškuosius išteklius bei sudarytų sąlygas vienu metu vykdyti kelių radijo, televizijos programų stebėseną.

Tuo tikslu, Komisija 2014 m. pradėjo vykdyti stebėsenos vykdymo optimizavimo projektą, kurio tikslas atnaujinti naudojamą techninę įrangą bei įsigyti specialiai Komisijos poreikiams pritaikytą ir adaptuotą programinę įrangą, skirtą radijo, televizijos programų stebėsenai. Minėto projekto užduotis – įsigyti programinę įrangą, kurios dėka būtų galimybė įrašyti bet kokį radijo, televizijos programų skaičių nepriklausomai nuo jų raiškos kokybės ar perdavimo technologijos, viename sprendime būtų užtikrintas turinio archyvavimas ir peržiūra, žymės, anotacija, perkodavimas ir pateikimo valdymas, taip pat visos šios funkcijos turi būti prieinamos iš bet kurio Komisijos kompiuterio. Minėtos programinės ir techninės įrangos įsigijimu siekiama gauti patikimą įrankių rinkinį, vertinat tai, kad Komisijos poreikiai dėl nuolatinės technologijų pažangos ir konvergencijos dažnai peržengia standartinės įrašymo įrangos arba priemonių galimybes. Dėl šių priežasčių rengiant ir įgyvendinant monitoringo optimizavimo projektą planuojama įsigyti į ateitį kiek įmanoma daugiau orientuotą ir nuolat atnaujinamą programinę bei techninę įrangą, kuri užtikrintų aukštos kokybės skaitmeninę įrašymo sistemą, galėtų priimti daugelį signalų rūšių: analogini/skaitmenini/SDI/DVB/IP, turėtų „Full HD“ transliacijos palaikymą, kelių garso takelių palaikymą, kelių kalbų subtitrų įrašymo galimybę, greita prieiga ir paieška prie įrašų turinio, galimybė priskirti metaduomenis prie analizuojamo turinio naudojant specialias žymas, galimybė greitai eksportuoti įrašus, naudojant standartinius formatus, nereikalaujant papildomos formatavimo programos norint demonstruoti ar dalintis įrašais su trečiosiomis šalimis, patogi įrašų persiuntimo funkcija internetu, galimybė stebėti įrašymo proceso kokybę nuotoliniu būdu, Web ir mobiliųjų įrenginių palaikomosios aplikacijos – programa pasiekiamą iš bet kurio kompiuterio ar mobiliojo nešiojamojo įrenginio naršyklės turint prisijungimo duomenis, intuityvus vaizdo atkūrimo valdikliai: sulėtinto vaizdo peržiūra, kadras po kadro, pirmyn/atgal, spartinimas iki 64 kartų ir kt.

Pažymėtina, kad Komisijos stebėsenos veikla yra labai specifinė, todėl nėra lengva rasti tinkamą ir visus poreikius atitinkantį sprendimą, kadangi daugelis programinės įrangos yra pritaikyta transliuotojų ar reklamos gamintojų poreikiams. 2014 metais buvo daug dėmesio skiriama tokio sprendimo paieškoms, ilgai analizuota tokio pobūdžio programinės įrangos pasiūla. Radus galimai tinkamą pasiūlymą kelis mėnesius atidžiai buvo testuotos programinės įrangos galimybės, poreikiai derinti su gamintoju, ieškoti sprendimo būdai ir programos tobulinimas. Visgi, Komisija nusprendė, kad tai būtų tik papildomas įrankis, leidžiantis tam tikras funkcijas automatizuoti, tačiau neatitinkantis visų Komisijos poreikių ir lūkesčių, todėl reikiamos programinės įrangos paieškos bei įsigijimas bus vienas iš prioritetinių tikslų ateityje.

Pastaruoju metu vien tik atnaujinus visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų turinio stebėsenos techninę bazę, efektyviai paskirsčius užduotis Monitoringo skyriaus darbuotojams bei nustatčius konkrečius stebėsenos vykdymo tikslus, jau dabar stebimas daug produktyvesnis Komisijos nuostatuose nustatytos stebėsenos funkcijos įgyvendinimas.

Tuo atveju, jeigu artimiausiu metu pavyktų įgyvendinti ne tik techninį, bet ir programinį visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų turinio stebėsenos optimizavimo projektą, Komisijoje būtų užtikrintas kokybiškas ir operatyvus stebėsenos procesas. Tai iš esmės palengvins stebėsenos funkcijos vykdymą bei Komisijos vykdoma turinio priežiūros funkcija bus sąlyginai decentralizuota, t.y. bus vykdoma ne tik iš centrinės Komisijos būstinės pasiekiamų radijo, televizijos programų bet ir regionuose transliuojamų programų kontrolė. Stebėsenos optimizavimo projektas prisidės prie Komisijos veiklos stabilumo, skaidrumo, efektyvesnio ūkio subjektų reguliavimo, geresnio bendradarbiavimo su suinteresuotomis šalimis, aukštesnės teikiamų viešųjų paslaugų kokybės bei didesnio Komisijos veiklos efektyvumo. Stebėsenos optimizavimo projektas bus finansuojamas iš Komisijos turimų lėšų.

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

Strateginis tikslas (01)

Komisijos strateginis tikslas – užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų nepriklausomo reguliavimo sistemą.

Komisija strateginį tikslą įgyvendina vykdydama radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklos reguliavimo ir kontrolės programą (toliau – Programa), kuri yra tęstinė – pradėta vykdyti 2012 m. ir bus tęsiama 2016 m.

Komisijos programa finansuojama iš Komisijos pajamų, gautų iš radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų, išskyrus LRT, pervedamų įmokų. Įmokų dydis yra 0,6 procento pajamų, gautų iš komercinių audiovizualinių pranešimų, reklamos, abonentinio mokesčio ir kitos veiklos, susijusios su radijo ir (ar) televizijos programų transliavimu, retransliavimu ir (ar) su užsakomosiomis visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugomis.

Skaičiuojant pagal prognozuojamas radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų galimas pajamas 2016–2018 metams, Komisijos metinės pajamos turėtų sudaryti kasmet po 724 tūkst. eurų.

Programos įgyvendinimui 2016 m. planuojami asignavimai – 724 tūkst. eurų, iš jų darbo užmokesčiui – 464 tūkst. eurų, turtui įsigyti – 23 tūkst. eurų.

Planuojamos Komisijos pajamų įmokos į valstybės biudžetą 2016 m. – 724 tūkst. eurų.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Komisija yra radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklą reguliuojanti ir Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų laikymąsi prižiūrinti ir jas įgyvendinanti savarankiška institucija. Komisija taip pat pagal savo kompetenciją yra atsakinga ir už Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatų priežiūrą.

Komisijai vadovauja Komisijos pirmininkas. Komisijos pirmininką ir jo pavaduotoją pagal Visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnio 10 dalį bendru Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto ir Seimo Informacinės visuomenės plėtros komiteto teikimu iš Komisijos narių ketverių metų laikotarpiui skiria ir atleidžia Seimas. 2015 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. XII-1593 „Dėl

Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko ir pavaduotojo paskyrimo“ Lietuvos Respublikos Seimas paskyrė Edmundą Vaitekūną Komisijos pirmininku. Komisija yra kolegialus organas, susidedantis iš 11 narių, kurie skiriami Visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnio 4 dalies nustatyta tvarka ketverių metų kadencijai.

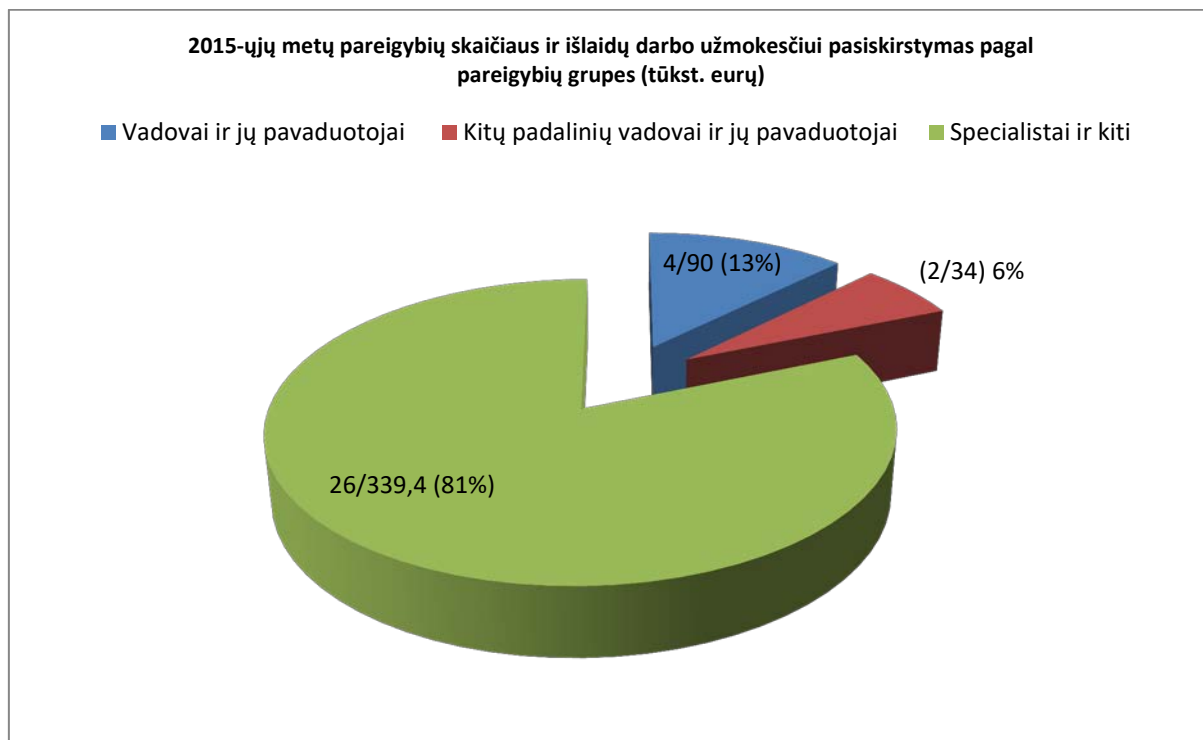
Komisijos funkcijoms atlikti sudaroma Komisijos administracija. Jai vadovauja administracijos direktorius.

Komisijos administracijos struktūra yra funkcinė. Komisijos 2014 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. KS-152 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos administracijos struktūros patvirtinimo“ patvirtinta tokia Komisijos administracijos struktūra: administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, patarėjas teisės klausimams, patarėjas elektroninių ryšių klausimams, patarėjas viešųjų ryšių ir užsienio klausimams, patarėjas licencijavimo klausimams, vyr. specialistas viešiesiems ryšiams, vyr. specialistas administravimo klausimams, Buhalterija (vyr. buhalteris, buhalteris), Monitoringo skyrius (vedėjas, jo pavaduotojas, teisininkas, 3 vyr. specialistai, 3 specialistai), IT administratorius, valytoja.

Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2013 m. gruodžio 11 d. sprendimu Nr. SV-S-486 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius Lietuvos radijo ir televizijos komisijos administracijoje patvirtinimo“ nustatytas didžiausias leistinas Komisijos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, 21 pareigybės skaičius, neįskaitant Komisijos pirmininko, jo pavaduotojo bei Komisijos narių pareigybių (Komisijos pirmininkas, jo pavaduotojas bei nariai yra valstybės pareigūnai, jiems taikomos Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatytos darbo apmokėjimo sąlygos).

	2015-ieji metai (patvirtintas)	2016-ieji metai	2017-ieji metai	2018-ieji metai
Pareigybių skaičius. vnt.	32*	32*	32*	32*
Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. eurų	463,4	464	464	464

* Iš jų – 11 valstybės pareigūnų.



VALDYMO IŠLAIDOS

1 lentelė. 2016-2018-ųjų metų programų asignavimai ir valdymo išlaidos (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	2016-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2017-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2018-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1.	Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklos reguliavimas ir kontrolė	724	701	464	23	724	701	464	23	724	701	464	23
	iš jų valdymo išlaidos*												
	Iš viso asignavimų programoms	724	701	464	23	724	701	464	23	724	701	464	23
	iš jų valdymo išlaidos	130	60	73	-	130	60	73	-	130	60	73	-
	Valdymo išlaidų dalis, procentais	18 %	9 %	16 %		18 %	9 %	16 %		18 %	9 %	16 %	

II. STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

VEIKLOS KONTEKSTAS

Komisija – nepriklausoma Seimui atskaitinga Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklą reguliuojanti ir kontroliuojanti institucija, įkurta vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nuostatomis. Visuomenės informavimo įstatymas yra pagrindinis teisės aktas, kuris apibrėžia Komisijos kompetencijos ribas.

Komisijos veikla nukreipta į radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklos reguliavimą bei priežiūrą. Pagrindinis Komisijos veiklos uždavinys yra veiksmingos ir skaidrios konkurencijos reguliuojamoje rinkoje užtikrinimas, efektyvių konkurencijos sąlygų sudarymas, vartotojų interesų gynimas bei programų įvairovės ir jų turinio kokybės užtikrinimas.

Komisija veiklą vykdo dinamiškoje aplinkoje, kurios kaita lemia Komisijos vykdomos veiklos pokyčius. Įtaką Komisijos veiklos pokyčiams taip pat lemia ir įstatymų leidžiamosios valdžios priimami sprendimai, besikeičiančios ES direktyvų ir kitų teisės aktų nuostatos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliavimo klausimais, Europos Teisingumo teismo praktika, kitų Europos Sąjungos valstybių narių sukaupta „geroji praktika“ ir diegiamos naujovės reguliuojant ir užtikrinant vieningą reguliavimo sistemą atitinkamą veiklą vykdančioms ūkio subjektams vieningoje Europos Sąjungos erdvėje.

Radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų sektorius.

Visuomenės informavimo įstatymas nustato, kad Lietuvos Respublikoje radijo, televizijos programų transliavimo ir retransliavimo veikla yra licencijuojama, išskyrus radijo programų transliavimą ir retransliavimą elektroninių ryšių tinklais, kurių pagrindinė paskirtis nėra radijo ir (ar) televizijos programų transliavimas ir (ar) retransliavimas, taip pat fizinių asmenų nekomerciniais tikslais šiais tinklais atliekamą transliavimą.

Transliavimo ir retransliavimo licencijas minėto įstatymo nustatyta tvarka išduoda Komisija.

2015 m. pradžioje Lietuvoje veiką vykdė 88 radijo ir televizijos programų transliuotojai, kuriems Komisija yra išdavusi 215 licencijų bei 16 leidimų yra išduota VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (toliau – LRT).

Reikia pažymėti, kad 2015 m. pradžioje Lietuvoje veikė 46 radijo transliuotojai, transliuojantys 54 radijo programas (2013 m. pabaigoje - 49 radijo transliuotojai, transliuojantys 53 radijo programas).

Analizuojant radijo programų transliavimo sektorių pagal programų aprėptį 2015 m. pradžioje Lietuvoje buvo 7 radijo transliuotojai, transliuojantys 10 nacionalinių radijo programų; 9 regioniniai radijo programų transliuotojai; 38 radijo transliuotojai, transliuojantys 35 vietines radijo programas.

Pastebėtina, kad Lietuvoje pagal programų pobūdį (formatą) vyrauja muzikinio-informacinio pobūdžio radijo programos. Didžiausia transliuojamų radijo programų įvairovė klausytojams yra užtikrinama didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Tai atspindi ir transliuojamų radijo programų skaičius didžiuosiuose Lietuvos miestuose: Vilniuje - 28, Kaune – 29, Klaipėdoje – 22, Šiauliuose – 20, Panevėžyje – 18.

2015 m. pradžioje Lietuvoje veikė 42 televizijos transliuotojai, transliuojantys 57 televizijos programas. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje televizijos programos yra transliuojamos naudojant skirtingas technologijas, vartotojui yra sudarytos palankios sąlygos gauti televizijos programų transliavimo paslaugas įvairiais būdais ir įvairiomis technologijomis. Taigi vartotojas (žiūrovas) televizijos programas gali matyti skaitmeninės antžeminės televizijos būdu, kabelinės televizijos tinklais, laidiniais plačiajuosčio ryšio tinklais (IPTV) ar per dirbtinius Žemės palydovus.

2015 m. pradžioje Lietuvos vartotojams net 24 televizijos programos (iš jų 11 nemokamų (nekoduotų) nacionalinių televizijos programų ir 13 vietinių televizijos programų) buvo prieinamos skaitmeninės antžeminės televizijos būdu.

Lietuvai 2012 m. spalio mėn. sėkmingai įdiegus skaitmeninę antžeminę televiziją, jau kuris laikas televizijos programų transliavimo rinkos vystymasis yra nusistovėjęs ir pakankamai stabilus.

Stebimi tik tam tikri pokyčiai Lietuvos visuomeninio transliuotojo LRT veikloje. Galima daryti prielaidą, kad tai iš dalies sąlygojo įstatymu nustatyti LRT veiklos organizavimo pokyčiai, t.y. atskiro skaitmeninės antžeminės televizijos tinklo, skirto tik LRT radijo ir televizijos programoms transliuoti, numatymas bei reklamos uždraudimas LRT radijo, televizijos programose. Šie pokyčiai lėmė, kad LRT turėjo peržiūrėti savo teikiamas paslaugas visuomenei ir imtis, kokių nors priemonių, kad būtų konkurencinga savo turiniu su kitais Lietuvos transliuotojais.

LRT 2015 m. pradžioje turėjo 16 galiojančių leidimų: 9 leidimus radijo programoms transliuoti, tarp jų 2 leidimus transliuoti radijo programas per dirbtinį Žemės palydovą (palydovus), ir 7 leidimus televizijos programoms transliuoti, tarp jų 2 leidimus transliuoti televizijos programas per dirbtinį Žemės palydovą (palydovus).

Taigi 2015 m. pradžioje LRT transliavo 3 radijo programas - „LRT RADIJAS“, „LRT KLASIKA“ ir „LRT OPUS“, 4 televizijos programas - „LRT TELEVIZIJA“, „LRT KULTŪRA“ ir „LRT LITUANICA“, „LRT HD“ ir retransliavo 1 radijo programą „BBC WORLD SERVICE“.

Reikia pažymėti, kad LRT transliuojamą televizijos programą LRT HD galima matyti ir per daugiau nei dešimt kabelinių televizijų.

Raiškioji televizija (HDTV), lyginat su įprastine skaitmenine televizija, pasižymi ypač gera vaizdo ir garso kokybe, be to, žiūrovai gali naudotis ir kitomis inovatyviomis paslaugomis, kurios paprastai būna integruotos į transliuojamą programą, pvz., galimybė pasirinkti televizijos programos kalbą ir subtitrus ir kt.

Komisijos interesus skatinat HDTV televizijos standarto diegimą ir plėtrą yra kokybiškas, šiuolaikines technologijas atitinkantis visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio pateikimas vartotojui, kuriam technologijų pažangos dėka sudaromos sąlygos gauti ne tik patrauklią televizijos programų transliavimo paslaugą, bet ir kitas su šiomis paslaugomis susijusias ir jas papildančias interaktyvias paslaugas.

Taigi Komisija ir toliau ieškos būdų ir priemonių, kurios galėtų motyvuoti transliuotojus pereiti prie naujų, aukštos kokybės ir raiškos standartus atitinkančių televizijos programų transliavimo būdų.

Reikia pažymėti, kad skaitmeninės antžeminės televizijos būdu yra ne tik transliuojamos televizijos programos, bet ir retransliuojamos. Tačiau televizijos programų retransliavimo rinka, lyginat su televizijos programų transliavimo rinka, nuolat kinta ir matomos tendencijos, kad ir ateityje šios rinkos tiek vystymasis, tiek teisinis reguliavimas turi keistis iš esmės. Pokyčius lemia ne tik technologijų pažanga, stiprėjanti konkurencija šioje srityje, bet ir kintanti retransliavimo veiklos reguliavimo aplinka Europos Sąjungos valstybėse narėse, todėl supranta, kad ir Lietuva negali likti nuošalyje nuo vykstančių pokyčių.

Artimiausi pokyčiai jau yra akivaizdžiai matomi Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. gegužės 21 d. priimto Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 19, 22, 24, 27, 31, 32, 33, 34, 34¹, 41, 46, 47, 48 straipsnių pakeitimo ir 40² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, įsigaliosiančio 2015 m. spalio 1 d., kontekste.

Visų pirma minimu įstatymu iš esmės pakeičiamas televizijos programų retransliavimo veiklos teisinis reguliavimas Lietuvoje. Siekiant užtikrinti nacionalinės teisės atitiktį Europos Sąjungos teisei bei vertinant tai, kad 2013 metų lapkričio 7 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau - Teisingumo teismas) priimtu sprendimu byloje C-518/11 *UPC Nederland BV* prieš *Gemeente Hilversum*, pasisakė, kad bazinio kabelinių radijo ir televizijos programų paketo platinimo paslauga, kuomet nekeičiamas turinys, yra elektroninių ryšių paslauga, o Lietuvoje elektroninių ryšių veiklai nėra taikomas licencijavimas, buvo apsispręsta televizijos programų retransliavimui nuo 2015 m. spalio 1 d. netaikyti licencijavimo.

Televizijos programų retransliavimo veiklos vykdymas naudojant ribotus valstybės išteklius (radijo dažnius (kanalus) laikytinas Lietuvos audiovizualinės politikos nacionaline priemone, todėl priimtu įstatymu buvo numatyta išimtis, reiškianti, kad televizijos programų retransliavimui ribotais radijo dažniais kanalais būtina retransliavimo licencija, kurią išduoda Komisija.

Reikia pažymėti, kad liberalizavus televizijos programų retransliavimo paslaugų teikimo reguliavimą negalima teigti, jog ši ūkio veiklos sritis palikta be jokios kontroliuojančių institucijų

priežiūros. Priešingai, jeigu paslaugų teikimas yra liberalizuotas, tačiau reikalavimai pačių paslaugų kokybei (turiniui) bei paslaugų teikėjams vis dėlto išlieka gana ženkliūs.

Taigi, pakeitus retransliavimo veiklos reglamentavimą, Komisijos pareiga vykdyti retransliavimo paslaugų turinio priežiūrą išlieka ir netgi yra sustiprinta, įgalinant Komisiją taikyti ekonominio pobūdžio sankcijas retransliuotojų atžvilgiu už įstatymų nuostatų pažeidimus. Reikia pripažinti, kad Komisijos prioritetas ir siekis visada buvo ne elektroninių ryšių paslaugos, naudojamos teikiant televizijos programų retransliavimo paslaugas, reguliavimas, bet retransliavimo paslaugos (retransliuojamų televizijos programų) turinio priežiūra. Taigi net ir iš esmės pakeitus reguliavimą televizijos programų retransliavimo paslaugų teikimo priežiūra šia apimtimi išlieka Komisijos veiklos sritimi.

Ilgalaikis Komisijos siekis ir prioritetas buvo užtikrinti vienodų priežiūros reikalavimų taikymą visiems ūkio subjektams, veikiančioms retransliavimo rinkoje, nepriklausomai nuo to, kur jie įsisteigę ir kokias technologijas naudoja teikdami visuomenei radijo, televizijos programų retransliavimo paslaugą.

Tai buvo opi problema, nors visuomenės informavimo įstatymas ir nustatė, kad Lietuvos Respublikoje retransliavimo veikla yra licencijuojama ir ja verstis gali tik asmenys, turintys Komisijos išduotą retransliavimo licenciją, tačiau ilgą laiką Lietuvoje buvo stebima situacija, kai pasinaudojant retransliavimo veiklos teisinio reguliavimo spragomis, buvo teikiamos televizijos programų retransliavimo paslaugos visuomenei, kurios yra analogiškos ir prilygintinos retransliavimo paslaugoms, neturint retransliavimo licencijos.

Lietuvoje veikia eilė ūkio subjektų, kurie yra įsisteigę kitose Europos Sąjungos narėse valstybėse, bet teikia mokamas palydovinės, internetinės televizijos paslaugas Lietuvos Respublikos gyventojams, neturėdami šios veiklos vykdymui privalomos retransliavimo licencijos.

Minėti ūkio subjektai suskirsto paketais kitų juridinių asmenų transliuojamas televizijos programas ir per dirbtinį Žemės palydovą arba internetu perduoda jas nepakeistas savo abonentams Lietuvoje už užmokestį. Tokia veikla laikytina televizijos programų retransliavimu, nes televizijos programos vartotojui perduodamos elektroninių ryšių tinklu, prie kurio vartotojas gali prisijungti tik atitinkamo paslaugos teikėjo kontroliuojamu ir sutartimi su juo nustatomu būdu, t. y. tik tapęs atitinkamo paslaugos teikėjo abonentu.

Atsižvelgiant į tai, Komisija įvairioms institucijoms teikė pasiūlymus dėl galiojančios teisinės bazės tobulinimo, siekiant išspręsti paminėtas problemas bei suvienodinti verslo sąlygas visiems Lietuvos Respublikoje veikiančioms mokamos (abonentinės) televizijos paslaugų teikėjams ir užtikrinti tinkamą vartotojų teisių apsaugą, nepriklausomai nuo programų retransliavimui (skleidimui) naudojamų technologijų. Šio tikslo yra pasiekta 2015 m. spalio 1 d. įsigaliosiančiu Visuomenės informavimo įstatymu.

Nors nuo 2015 m. spalio 1 d. asmenys, ketinantys vykdyti televizijos programų retransliavimo veiklą, privalės tik deklaruoti apie tai Komisijai bei jau kitą dieną pradėti tokios veiklos vykdymą, tačiau šių paslaugų (retransliuojamų televizijos programų) turinio priežiūra ir toliau lieka Komisijos dispozicijoje.

Reikia pabrėžti, kad 2015 m. pradžioje Lietuvoje buvo 51 radijo ir televizijos programų retransliuotojai, kurie turėjo 64 retransliavimo licencijas ir atsižvelgiant į retransliuotojų licencijose nustatytus programų sąrašus buvo retransliuojama apie 268 televizijos programų.

Vykstant technologiniams pokyčiams televizijos programų retransliavimo rinkoje toliau mažėja retransliuotojų, retransliuojančių tik kabelinės televizijos tinklais. Sparčiai vystantis plačiajuosčio ryšio tinklams, nuolat daugėja ūkio subjektų, norinčių retransliuoti televizijos programas laidiniais plačiajuosčio ryšio tinklais ir 2015 m. pradžioje jau buvo 26 tokie retransliuotojai.

Lietuvoje be kabelinės televizijos ir laidinių plačiajuosčio ryšio (IPTV) tinklų televizijos programų retransliavimo paslaugos dar yra teikiamos ir mikrobangų daugiakanalės televizijos (MDTV) tinklais. Paprastai šia paslauga žiūrovai naudojasi tose vietovėse, kur nėra išvystytų kabelinės televizijos ar plačiajuosčio ryšio tinklų, tačiau šią paslaugą UAB „Balticum TV“ ir UAB „Cgates“ teikia ir Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir Telšių miestų bei jų apylinkių gyventojams, tokiu būdu šių regionų gyventojai savo nuožiūra gali rinkti sau patogesnę būdą žiūrėti televizijos programas bei įvairios pasiūlos buvimas užtikrina veiksmingą konkurenciją.

Televizijos programų retransliavimo paslaugas skaitmeniniu antžeminiu būdu teikia dvi bendrovės: UAB „Balticum TV“ ir TEO LT, AB.

Pažymėtina, kad 2015 m. pradžioje retransliuotojų abonentais iš viso buvo 630142 vartotojų, iš jų: kabelinės televizijos bei plačiajuosčio ryšio (IPTV) tinklų – 559725; mikrobangų daugiakanalės televizijos (MDTV) tinklų – 13371; skaitmeninės antžeminės televizijos – 56956 (TEO LT, AB ir UAB „BALTICUM TV“).

Imant kartu kabelinės televizijos ir plačiajuosčio ryšio tinklų (IPTV) abonentų pasiskirstymą, jau eilę metų televizijos programų retransliavimo rinkoje lyderiais yra: UAB „Cgates“ (114030 abonentų), UAB „Init“ (94317 abonentų), UAB „BALTICUM TV“ (79516 abonentų), SPLIUS, UAB (42904 abonentai). Šių bendrovių turimų abonentų skaičius sudaro 52 proc. visų abonentų.

Tuo tarpu televizijos programų retransliavimo plačiajuosčio ryšio tinklais (IPTV) rinkoje daugiausia abonentų, kaip ir 2013 m., 2014 metais, turi TEO LT, AB - 131 493, jų skaičius 2014 metais lyginant su 2013 m. išaugo 23,8 proc.

Mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais (MDTV) televizijos programas retransliuoja tik du retransliuotojai: UAB „BALTICUM TV“ (paslaugas teikia Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Telšiuose ir jų apylinkėse) turi apie 3006 abonentus; UAB „Cgates“ (paslaugas teikia Vilniuje bei Kaune) – apie 10365 abonentus.

Reikia pastebėti, kad Lietuvoje kol kas dar nėra labai populiarūs užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veikla. 2015 m. pradžioje Lietuvoje veikė 4 užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai – UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“, TEO LT, AB ir UAB „Kavamedia“, VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija. Komisija siekia, kad visi asmenys teikiantys minėtas paslaugas užsiregistruotų įstatymų nustatyta tvarka Komisijoje.

Komisija veikdama tokioje dinamiškoje ir pilnoje teisinių prieštaravimų aplinkoje, vykdydama jai pavestus priežiūros uždavinius, siekia ir ateityje sieks užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę, sudaryti vieningas sąlygas veikti šioje rinkoje tiek Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantiems ūkio subjektams, tiek ir kitose ES valstybėse narėse įsisteigusiems ir Lietuvos Respublikos visuomenei teikiantiems paslaugas ūkio subjektams, kad būtų išvengta veiklos sąlygų skirtumų toje pačioje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams.

Radijo, televizijos programų turinio stebėseną.

2015 m. sausio 1 d. duomenimis Lietuvoje buvo 88 radijo (46), televizijos programų (42) transliuotojai, kurie iš viso transliuoja 111 radijo (54), televizijos programų (57), ir 51 retransliuotojas, iš viso retransliuojantys apie 268 televizijos programas. Komisija privalo užtikrinti šios rinkos priežiūrą ir kontrolę. Komisijos priežiūroje yra 148 transliavimo licencijos ir 67 retransliavimo licencijos.

Atitinkamai Komisija, kontroliuodama kaip laikomasi įstatymų, Komisijos sprendimų, reglamentuojančių radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklą, bei licencijų sąlygų, vykdo radijo, televizijos programų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio stebėseną. Šią funkciją vykdo Komisijos administracijos Monitoringo skyrius, kuris pagal savo turimus žmogiškuosius išteklius ir techninę įrangą per 2014 m. iš viso atliko 371 radijo ir televizijos programų patikrinimus. Dažniausiai radijo, televizijos programos tikrinamos pagal planinius stebėjimus arba vartotojų skundus, bei siekiant įvertinti, ar ištaisyti anksčiau nustatyti pažeidimai.

Komisijos vykdoma radijo, televizijos programų stebėseną paprastai vykdoma šiose srityse:

- 1) Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatų laikymosi, televizijos programų indeksavimo ir suaugusiesiems skirtų programų transliavimo atitinkamu laiku kontrolė;
- 2) Reikalavimų programų rėmimui kontrolė;
- 3) Reikalavimų reklamai radijo ir (ar) televizijos programose (reklamos išskyrimas, paslėpta reklama, reklama filmuose ir laidose, reklamos kiekis per 1 astronominę valandą) kontrolė;
- 4) Reikalavimų reklamai vaikų auditorijai skirtose programose, žinių programose ir vaidybiniuose filmuose laikymosi kontrolė;
- 5) Reikalavimų prekių rodymui kontrolė;
- 6) Reikalavimų televitrinai laikymosi kontrolė;
- 7) Licencijose nustatytų reikalavimų laikymosi, transliavimo laiko, programos struktūros ir turinio

išlaikymo kontrolė; 8) Užsakomųjų visuomenės informavimo paslaugų teikėjų kontrolė; 9) Neteisėtas ar nelegalus transliavimas ar retransliavimas; 10) Neskelbtinos informacijos kontrolė; 11) Europos kūrinių apimties transliuojamose programose kontrolė; 12) Komisijos sprendimų vykdymo kontrolė.

2014 metais buvo fiksuota 157 pažeidimai, iš kurių 137 – televizijos ir 20 – radijo programose. Dažniausiai nesilaikoma Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatyme nustatytų reikalavimų, Visuomenės informavimo įstatyme nustatytų reikalavimų programų rėmimui, reklamos transliavimui vaikams skirtose programose bei reikalavimų reklamos išskyrimui.

Pasikeitus geopolitinei situacijai ir vis dažnėjant informacinėms atakoms prieš Lietuvą, didelis dėmesys yra skiriamas ir retransliuojamų televizijos programų turinio stebėsenai, siekiant fiksuoti draudžiamos informacijos skleidimo atvejus.

Reikia pastebėti, kad Komisija per 2014 metus, vykdydama retransliuojamų televizijos programų stebėseną, nustatė ir taikė poveikio priemones – laikiną televizijos programų retransliavimo sustabdymą net trimis atvejais. 2015 m. pradžioje Komisija taip pat nustatė ir laikinai stabdė dviejų televizijos programų laikiną retransliavimą Lietuvos Respublikos teritorijoje. Visais nurodytais atvejais Lietuvos Respublikos teritorijoje retransliuojamose televizijos programose buvo skelbiama Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnyje numatyta draudžiama skelbti informacija, kurioje buvo paskleista neapykantą kurstanti ir tikrovės neatitinkanti informacija (dezinformacija).

Komisija, siekdama užtikrinti efektyvų stebėsenos funkcijos vykdymą, peržiūri jos prioritetus atitinkamai reaguodama į esamas aktualijas. Stebėsenos optimizavimas, atnaujinus techninę įrangą, leidžiančią vienu metu įrašyti žymiai daugiau televizijos programų visą parą bei saugoti tuos įrašus 3 mėnesius, padidino stebėsenos efektyvumą bei operatyvumą, nes turimi programų įrašai leidžia atlikti tyrimus iš karto ir nebereikia laukti transliuotojų pateikiamų įrašų, kurių gavimas užtrukdavo iki mėnesio. Komisija dabar turi pajėgumus atlikti 11 nacionalinių televizijos programų ir 5 Lietuvos Respublikos teritorijoje retransliuojamų televizijos programų rusų kalba visos paros įrašus bei vienu metu pagal poreikį gali būti įrašomos 3 radijo programos. Taip pat, atnaujinta techninė įranga leidžia atlikti televizijos ir radijo programų įrašus ne tik Komisijos patalpose, bet ir kituose miestuose. Dėl to 2014 metais buvo patikrinti beveik visi įvairiuose Lietuvos regionuose veikiančios radijo ir televizijos transliuotojai. 2015 metais Komisija tokių patikrinimų vykdys dar daugiau.

Komisijos stebėsenos funkcijos stiprinimas yra ypatingai savalaikis ir būtinas pastaraisiais metais ypatingai suaktyvėjus įvairioms informacinėms atakoms iš kitų šalių. Įrankių turėjimas, kurie sudaro sąlygas vykdyti kuo platesnę ir operatyvesnę transliuojamų, retransliuojamų televizijos programų turinio kontrolę, įgalina Komisiją greitai priimti atitinkamus sprendimus ar poveikio priemones, kurių pagalba yra užkertamas kelias draudžiamos skelbti, nepilnamečiams neigiamą poveikį darančios informacijos platinimui ar grubiems įstatymų pažeidimams.

Integracija į ES reguliavimo aplinką

Komisija aktyviai seka televizijos technologinių bei audiovizualinės rinkos reguliavimo pokyčių eigą Europoje ir už jos ribų bei teikia didelį dėmesį tarptautiniam bendradarbiavimui.

Komisija nuo 1999 m. yra Europos reguliuojančių institucijų platformos (EPRA) narė. Ši platforma vienija 53 audiovizualinių sektorių reguliuojančias Europos ir kitų šalių institucijas, jos nuolatiniai atstovai yra Europos komisija, Europos taryba, Europos audiovizualinė observatorija ir ESBO (Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija).

Komisijos atstovai nuolat dalyvauja EPRA veikloje ir du kartus metuose renkasi į konferencijas audiovizualinės žiniasklaidos problemoms aptarti. EPRA pagrindinis tikslas – problemų, kylančių reguliuojančioms institucijoms sprendimas bei jų sprendimo būdo ieškojimas. Spartus audiovizualinės srities verslo globalizacijos bei technologijų konvergencijos vyksmas, sąlygoja Europos reguliuojančioms institucijoms gana panašius iššūkius, kuriuos spręsti bendromis pastangomis yra efektyviau ir tikslingiau. Bešališkas ir įvairiapusis problemų aptarimas leidžia labiau įsigilinti ne tik į reguliavimo, bet ir į verslo iššūkius ir drauge įgyvendinti visų suinteresuotų pusių (reguluotojų, rinkos, vartotojų) lūkesčius.

Komisija, būdama aktyvi EPRA narė, 2013 m. rudenį pirmą kartą Lietuvoje surengė 38-ąją EPRA konferenciją. Ši konferencija buvo įtraukta į Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai renginių

tvarkaraštį - ypač suvokiant žiniasklaidos svarbą bei atsižvelgiant į spartų naujų technologijų vystymąsi ir dėl to kylančius iššūkius audiovizualinio turinio reguliavimui visoje Europoje bei Lietuvoje.

Komisijos surengtos 38-osios EPRA konferencijos, vykusios Vilniuje, pagrindinės temos buvo užsakomųjų žiniasklaidos priemonių reguliavimo įgyvendinimas bei nuomonių pliuralizmo užtikrinimo problemos transliuojant televizijos programas internetu.

Komisija ir toliau tęs savo darbą EPRA veikloje, nes tai sudaro sąlygas efektyviai spręsti įvairius audiovizualinio sektoriaus reguliavimo aspektus bei problemas.

Komisija siekdama užtikrinti, kad Lietuvoje visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų reguliavimas atitiktų Europos Sąjungos teisės aktus ir tendencijas, dalyvauja 2014 m. pradžioje Europos Komisijos įkurtoje Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų darbo grupės (ERGA) veikloje. ERGA sprendžia tik reguliuojančioms institucijoms aktualius klausimus ir turi šias funkcijas: teikti pagalbą Europos Komisijai tinkamai įgyvendinant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos nuostatas; keistis patyrimu ir geriausiais pavyzdžiais, praktikoje taikant direktyvos reikalavimus; bendradarbiauti ir keistis informacija, reikalinga taikant Direktyvos nuostatas (ypač jurisdikcijos nustatymo srityje).

Komisijai dalyvauti ERGA veikloje aktualu, kadangi šios darbo grupės planuose yra televizijos programų kilmės, t.y. jų jurisdikcijos klausimai, kurie Lietuvai yra labai aktualūs, nes pastaraisiais metais padaugėjo televizijos programų, kurios nepatenka į Lietuvos Respublikos jurisdikciją (televizijos programos licencijuotos kitose valstybėse), tačiau televizijos programos yra pasiekiamos Lietuvos vartotojams, ir dėl to Komisijai kyla teisinių neaiškumų dėl nacionalinių teisės aktų taikymo tokių televizijos programų turiniui ir tuo pačiu vienodų verslo sąlygų užtikrinimo analogišką veiklą vykdančioms ūkio subjektams.

Komisija taip pat dalyvauja ir Kontaktiniame Komiteete prie Europos Komisijos, kuris prižiūri Direktyvos įgyvendinimą, pokyčius rinkoje. Europos Komisijos iniciatyva Kontaktinio Komiteto posėdžio darbotvarkėje buvo svarstomas klausimas dėl keleto Rusijos Federacijos televizijos programų retransliavimo Lietuvos Respublikos teritorijoje ir kitų Baltijos valstybių teritorijose laikino sustabdymo, kuris atskleidė tam tikrą Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos nuostatų įgyvendinimo bei taikymo trūkumus. Nors direktyva nustato kriterijus, kuriais reikia vadovautis sprendžiant audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo jurisdikcijos klausimą, tačiau praktikoje susiduriama su problema, kai paslaugų teikėjas neatitinka nei vieno direktyvoje pateikto kriterijaus arba jį atitinka tik iš dalies. Tai rodo esamų direktyvos nuostatų neveiksmingumą. Šias problemas Komisija kels ir ateityje, siekdama, kad Kontaktinis Komitetas imtųsi konkrečių veiksmų paminėtoms problemoms išspręsti. Reikia pažymėti, kad šiuo metu yra pasiekta tiek, kad Kontaktinio Komiteto atstovai, išklausę valstybių narių atstovų nuomones dėl iškeltos problemos, planuoja tai įvertinti ir atsižvelgti vykdant 2015 m. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos nuostatų efektyvumo ir aktualumo peržiūrą.

Komisija, dalyvaudama Kontaktinio Komiteto veikloje, planuoja glaudžiau bendradarbiauti bei derinti pozicijas su Kultūros ministerija, Vyriausybės įgaliota institucija visuomenės informavimo srityje, bei Lietuvos Respublikos misija prie Europos Bendrijų.

Veiklos viešumas, vartotojų teisių apsauga ir ūkio subjektų priežiūra.

Komisija, įgyvendindama įstatymu jai suteiktas funkcijas, vykdo vartotojų teisių apsaugą visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų srityje. Komisijos veikloje labai svarbus grįžtamasis ryšys su vartotojais (žiūrovais), todėl yra sudaryta galimybė išvengiant sudėtingų biurokratinių procedūrų pateikti skundą Komisijos svetainėje tiesiogiai per joje esančią e-skundo rubriką.

2014 m. Komisija sulaukė 200 skundų, iš kurių - 43 skundai dėl televizijos ir radijo programose transliuojamose programose galimai padarytų pažeidimų. Tai beveik dvigubai daugiau nei 2013 m. (gauta 26 skundai), kadangi Lietuvos gyventojai vis daugiau sužino apie Komisijos veiklą ir turi plačių galimybių (faksu, el. paštu, užpildant elektroninę formą Komisijos tinklapyje) informuoti apie, jų nuomone, padarytus pažeidimus. Džiugina tai, jog vartotojai vis labiau domisi tuo, kas rodoma TV ekrane ar transliuojama radijuje, nėra tam abejingi, žino įstatymus ir kovoja už

tai, kad nebūtų pažeistos jų teisės ir kt. Prognozuojama, kad ateityje skundų vis daugės ir jie bus profesionaliau pateikti ir labiau pagrįsti teisiškai.

Daugiausia skundų, kaip ir kasmet, sulaukiama dėl Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo galimų pažeidimų. Dėl pasaulyje vykstančių neramumų, ypač Ukrainoje, susiklosčiusios padėties, dažnai kreiptasi dėl galimai paskleistos draudžiamos informacijos. Prognozuojama, kad tokių skundų nemažės, nes padėtis Ukrainoje tebelieka įtempta ir tos padėties nušvietimas rusų žiniasklaidoje bus nevienareikšmiškas. Taip pat sulaukta skundų dėl galimai paslėptos reklamos bei kitokio pobūdžio skundų. Ne visi skundai buvo nagrinėjami, kai kurie iš skundų buvo įvertinti kaip nepagrįsti arba pagal kompetenciją persiųsti nagrinėti kitoms institucijoms.

Komisija siekdama savo veiklos skaidrumo bei tinkamos vartotojų teisių apsaugos deda pastangas, kad taptų plačiau žinoma ir pažįstama visuomenei, ir, kad kaip galima glaudžiau bendradarbiautų su rinkos dalyviais, gilinantis ir sprendžiant jų problemas. Bendradarbiavimas ir dialogas su verslo atstovais yra vienas iš svarbių akcentų Komisijos veikloje. Kasdienėje veikloje sprendama įvairius audiovizualinės rinkos priežiūros klausimus Komisija nuolat bendrauja su transliuotojais, retransliuotojais bei juos vienijančiomis organizacijomis: Lietuvos kabelinės televizijos asociacija (LKTA), Lietuvos telekomunikacijų operatorių asociacija (LTOA), Lietuvos radijo ir televizijos asociacija (LRTA).

Vykdydama įstatymu numatytą veiklą bei sprendama įvairius rinkos reguliavimo klausimus LRTK sėkmingai bendradarbiavo ir toliau planuoja tęsti bendradarbiavimą su kitomis Lietuvos institucijomis: teisėkūros srityje – su Prezidentūra, Kultūros ministerija, Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų taikymo srityje – su Generaline prokuratūra, Vilniaus apygardos administraciniu teismu, skelbiant konkursus radijo programoms transliuoti – su Ryšių reguliavimo tarnyba, nagrinėjant žiūrovų skundus – su Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga bei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, vertinant radijo ir televizijos programose skelbiamą informaciją – su Žurnalistų etikos inspektoriatu, Žurnalistų ir leidėjų etikos komisija, reikalavimų politinės reklamos transliavimui klausimais – su Vyriausiąja rinkimų komisija ir kt.

Tęsdama VU komunikacijos fakulteto iniciatyvą LRTK apdovanojo žurnalistikos bakalauro programos studentą už geriausią praktiką nacionalinėje žiniasklaidoje.

Siekdama, kad platinamos draudžiamos informacijos vertinimai būtų teisėtai pagrįsti, LRTK parengė projektą ir aktyviai dalyvavo Krašto apsaugos ministerijos Lietuvos kariuomenės strategijos ir komunikacijos departamento organizuotame seminarų cikle, tema „Propagandos esmė ir technologijos“.

Pagrindinė Komisijos informavimo apie savo veiklą bei audiovizualinę rinką priemonė yra Komisijos interneto svetainė www.rtk.lt

Ji yra rengiama lietuvių ir anglų kalbomis, prieinama neįgaliesiems, yra sukurta ir Komisijos facebook`o paskyra, kur vartotojai gali komentuoti Komisijos veiklą, rašyti žinutes ir kt.

Svetainėje teikiama įvairi informacija apie Komisijos veiklą, funkcijas, jos priimamus sprendimus, administracines paslaugas ir kt., tai daro Komisijos veiklą vieša ir žinoma visuomenei. Nuolat ir operatyviai yra skelbiami ir platinami Komisijos pranešimai spaudai apie jos veiklą bei priimtus sprendimus, kas padeda visuomenei greitai sužinoti naujausias aktualijas. Svetainėje yra skelbiami naujausi duomenys apie audiovizualinę rinką, kas leidžia vartotojams rasti visą informaciją apie jiems rūpimas programas, transliuotojus, retransliuotojus ar užsakomųjų audiovizualinių paslaugų teikėjus, o tiesioginė galimybė teikti skundus ir prašymus padeda Komisijai geriau pažinti vartotojams rūpimas problemas.

Vidinės komunikacijos sustiprinimui ir operatyviam informacijos platinimui yra sukurta ir aktyviai naudojama Komisijos intraneto paskyra. Čia nuolat skelbiama visa aktuali medžiaga, reikalinga vidinei informacijai pateikti ar posėdžiams bei pasitarimams pasirengti.

Komisija 2015 m. planuoja dar atnaujinti savo interneto svetainę. Joje numatoma sudaryti galimybę skelbti dar daugiau išsamesnės ir labiau susistemintos informacijos apie audiovizualinę rinką, jos dalyvius bei Komisijos veiklą, patobulinti ir e-skundo pateikimo procedūrą bei kitas rubrikas, sudaryti galimybę rinkos dalyviams tiesiogiai teikti prašymus bei reikalaujamus duomenis apie savo veiklą, tuo padarant svetainę dar tikslesnę, išsamesnę ir patogesnę visuomenei.

Komisija, siekdama įgyvendinti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatas, taiko minimalios ir proporcingos priežiūros naštos, nediskriminavimo, planavimo, viešumo, metodinės pagalbos teikimo ir funkcijų atskyrimo principus. Užtikrindama atliekamos priežiūros skaidrumą bei siekdama kuo mažiau trikdyti prižiūrimų ūkio subjektų veiklą, Komisija ūkio subjektų veiklos priežiūrą vykdo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis. Ūkio subjektų veiklos priežiūros rezultatų apibendrinimai skelbiami Komisijos interneto svetainėje.

Komisija, vadovaudamasi Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodika, vertins visų teisės aktų projektų, numatančių naujus ar keičiančius galiojančius informacinius įpareigojimus ūkio subjektams, administracinę našta verslui, nuolatos stebės savo kompetencijos teisės aktų reikalavimų veiksmingumą praktikoje, bus šalinami neaktualūs, besidubliuojantys informaciniai įpareigojimai.

Apibendrinant veiklos kontekstą, svarbu, kad Komisijai būtų skiriami jos poreikius atitinkantys asignavimai, kurie padėtų sudaryti sąlygas efektyviai Komisijos veiklai bei jos funkcijoms atlikti.

STRATEGINIS TIKSLAS (kodas)

Strateginis tikslas (01)

Komisijos strateginis tikslas – užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų nepriklausomo reguliavimo sistemą.

Komisijos strateginis tikslas vertinamas šiais efekto kriterijais:

Vertinimo kriterijaus kodas	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2015-ųjų metų	2016-ųjų metų	2017-ųjų metų	2018-ųjų metų
E-01-01	1. Komisijos pateiktų pasiūlymų ir parengtų projektų dėl radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklos, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio kontrolės teisinio reglamentavimo tobulinimo svarstymas ir nagrinėjimas kompetentingose institucijose, išreikštas procentine išraiška	70	75	75	75
E-01-02	2. Komisijos iniciatyva atliktų ir pagal gautus vartotojų (žiūrovų) skundus atliktų tyrimų (stebėsenos) procentinis santykis lyginat su visais per metus atliekamais tyrimais.	3:2 70	4:2 70	5:2 75	6:2 80
E-01-03	Komisijos sprendimų, priimtų išnagrinėjus skundus ar atlikus tyrimus, įgyvendinimo koeficientas (t.y. Komisijos sprendimai, kurie nebuvo skundžiami teisme), procentai nuo visų Komisijos priimtų sprendimų per metus.	70	70	70	70

STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANTI PROGRAMA

Komisijos strateginiam tikslui įgyvendinti numatyta vienintelė programa.

PROGRAMOS PAVADINIMAS (01) - Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklos reguliavimas ir kontrolė.

Bendroji informacija apie programą

Komisijos vykdoma Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklos reguliavimas ir kontrolė programa (toliau – Programa) yra tęstinė (vykdoma nuo 2012 m.) ir bus tęsiama 2016-2018 metais.

Programa įgyvendina Lietuvos Respublikos Visuomenės informavimo įstatymo nuostatas, nustatančias Komisijos funkcijas bei Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatas, pavestas Komisijos kompetencijai. Pagal šią programą vykdomas radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklos reguliavimas ir kontrolė.

Programos tikslai ir uždaviniai atitinka nacionalinėms reguliavimo institucijoms ES transliavimo ir turinio reguliavimo srities teisės aktuose keliamus tikslus. Programa orientuota į harmoningą ir darnią elektroninės žiniasklaidos plėtrą, siekiant sudaryti palankias sąlygas elektroninės žiniasklaidos paslaugų teikimo technologijų bei paslaugų turinio konkurencijai bei plėtrai, didinti vartotojų interesų apsaugą elektroninės žiniasklaidos paslaugų teikimo srityje, skatinti paslaugų teikėjų (viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų) atsakomybę už viešai skelbiamą turinį, skatinti savireguliacijos mechanizmų diegimą. Komisijos veikla tiesiogiai susijusi su transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimu bei turinio reguliavimu, o taip pat su elektroninės žiniasklaidos paslaugų gavėjų teisių apsauga.

Programa atitinka Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strategijos (Žin., 2003, Nr.32-1333) tikslus – tobulinti transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijų išdavimo tvarką, atsižvelgiant į skaitmeninių technologijų diegimą ir plėtrą, plintant skaitmeninei televizijai – atskirti programų turinio ir perdavimo reguliavimą, užtikrinti, kad transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijos būtų pirmiau išduodamos tiems transliuotojams, kurie rengia įvairesnes, meniškesnes, informatyvesnes, turiningesnes programas, skatinti darnią visuomenės elektroninės žiniasklaidos plėtrą, taip pat audiovizualinių paslaugų plėtrą visuose Lietuvos regionuose, Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio (Žin., 2004, Nr.171-6336; 2011, Nr.155-7362) aprašo nuostatas.

Vykdydama Programą Komisija dalyvauja Valstybės vartotojų teisių apsaugos 2011-2014 metų strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 7 d. nutarimu Nr. 848 (Žin., 2010, Nr. 89-4274), įgyvendinime.

Programos vykdytojas – Lietuvos radijo ir televizijos komisija.

Programos vykdymui Lietuvos Respublikos Seimo valdyba 2013 m. gruodžio 11 d. sprendimu Nr. SV-S-486 nuo 2014 m. sausio 1 d. patvirtinta 21 valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybė.

Programos koordinatorius – Komisijos pirmininkas Edmundas Vaitekūnas.

2 lentelė. 2016-2018-ųjų metų programos tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai

(tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2015 metų asignavimai				Numatomi 2016 metų asignavimai				Numatomi 2017 metų asignavimai				Numatomi 2018 metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų DU			iš viso	iš jų DU			iš viso	iš jų DU			iš viso	iš jų DU	
01	Tikslas: užtikrinti harmoningą transliavimo ir retransliavimo veiklos reguliavimo įgyvendinimą	289,6	278	231,4	11,6	290	278	232	12	290	278	232	12	290	278	232	12
01-01	Uždavinys: vykdyti transliavimo, retransliavimo veiklos licencijavimą, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio stebėseną bei vartotojų teisių apsaugą.	289,6	278	231,4	11,6	290	278	232	12	290	278	232	12	290	278	232	12
01-01-01	Priemonė: išduoti transliavimo ir retransliavimo licencijas, vykdyti jų bei visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio kontrolę, taikyti poveikio priemones; nagrinėti visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų ir vartotojų ginčus, skundus bei atsakyti į paklausimus.	289,6	278	231,4	11,6	290	278	323	12	290	278	232	12	290	278	232	12
02	Tikslas: Padidinti Komisijos veiklos efektyvumą	434,4	411,3	232	23,1	434	422	232	12	434	422	232	12	434	422	232	12
02-02	Uždavinys: Efektyvios Komisijos veiklos ir jos viešumo didinimas.	434,4	411,3	232	23,1	434	422	232	12	434	422	232	12	434	422	232	12
02-02-01	Priemonė: Planuoti, valdyti ir efektyviai naudoti finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius, vykdyti veiklos planų įgyvendinimo stebėseną; informuoti visuomenę apie priimamus sprendimus, rengiant oficialią informaciją žiniasklaidai, organizuojant renginius ir konferencijas Komisijos kompetencijos klausimais.	434,4	411,3	232	23,1	434	422	232	12	434	422	232	12	434	422	232	12
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	724	689,3	463,4	34,7	724	700	464	24	724	700	464	24	724	700	464	24
	iš jo:																
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos																
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos																
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	724	689,3	463,4	34,7	724	700	464	24	724	700	464	24	724	700	464	24
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)																
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	724	689,3	463,4	34,7	724	700	464	24	724	700	464	24	724	700	464	24

3 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2015-ųjų	2016-ųjų	2017-ųjų	2018-ųjų
	1 tikslas: užtikrinti harmoningą transliavimo ir retransliavimo veiklos reguliavimo įgyvendinimą				
R-01-01-01-01	Išduotų transliavimo, retransliavimo licencijų kiekis, proc. (palyginus su Komisijos organizuotais konkursais transliavimo licencijai išduoti; palyginus su Komisijai pateiktais prašymais (paraiškomis) išduoti retransliavimo licenciją)	100	100	100	100
R-01-01-01-02	Atliktų patikrinimų, kaip laikomasi įstatymuose ir Komisijos licencijose numatytų išipareigojimų, skaičius (proc. nuo visų planuotų)	100	100	100	100
	1 tikslo 1 uždavinys - vykdyti transliavimo, retransliavimo veiklos licencijavimą , visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio stebėseną bei vartotojų teisių apsaugą.				
P-01-01-01-01-01	Išduotų transliavimo, retransliavimo licencijų skaičius, proc.	98	98	98	98
P-01-01-01-01-02	Atliktų patikrinimų skaičius	200	250	300	300
P-01-01-01-01-03	Išnagrinėtų vartotojų skundų skaičius (proc. nuo visų gautų skundų)	98	100	100	100
	2 tikslas: Padidinti Komisijos veiklos efektyvumą				
R-02-01-01-01	Pranešimų, teisės aktų projektų, išvadų teikimas audiovizualinės politikos įgyvendinimo srityje skaičius	8	7	7	6
	2 tikslo uždavinys: Efektyvios Komisijos veiklos ir jos viešumo didinimas.				
P-02-01-01-01-01	Parengta ir viešai paskelbta Komisijos veiklos ataskaita	1	1	1	1
P-02-01-01-01-02	Vartotojų (paslaugų gavėjų), žinančių, kur kreiptis dėl pažeistų teisių visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų klausimais, dalis, proc.	78	80	80	80
P-02-01-01-01-03	Administracijos darbuotojų, per ataskaitinius metus dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, dalis (proc.)	70	70	70	70

SUVESTINĖ INFORMACIJA

4 lentelė. 2016-ųjų metų pareigybių skaičius pagal institucijas/įstaigas ir pareigybių grupes

Eil. Nr.	Institucijos/įstaigos pavadinimas	Pareigybių skaičius								Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. eurų
		institucijos/įstaigos vadovai ir pavaduotojai		kitų padalinių vadovai ir pavaduotojai		specialistai/pareigūnai, neturintys pavaldžių asmenų, ir kiti		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			
1.	Lietuvos radijo ir televizijos komisija	4	-	2	-	26	-	32	-	
	Kiti biudžeto lėšas gaunantys subjektai*									
	Iš viso pareigybių	4	-	2	-	26	-	32	-	
	Iš viso išlaidų darbo užmokesčiui (tūkst. eurų)	90	-	34	-	340	-	464	-	464

VERTINIMO KRITERIJAUS TECHNINIS PRIEDAS (2015 metai)

Pavadinimas	Kodas
Lietuvos radijo ir televizijos komisija	188741498
Užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų nepriklausomo reguliavimo sistemą.	01
Komisijos pateiktų pasiūlymų ir parengtų projektų dėl radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklos, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio kontrolės teisinio reglamentavimo tobulinimo svarstymas ir nagrinėjimas kompetentingose institucijose, išreikštas procentine išraiška	E-01-01

1.	Apibrėžimas	
2.	Ar tai naujas vertinimo kriterijus	Taip
3.	Pasirinkimo pagrindimas	Kriterijus leidžia įvertinti Komisijos veiklos efektyvumą tobulinant radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklos, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio kontrolės teisinį reglamentavimą.
4.	Skaičiavimo metodas	$(x/y) \times 100$, kur x – Komisijos pateiktų pasiūlymų, projektų skaičius per metus y – priimtų pasiūlymų, projektų skaičius per metus
5.	Duomenų šaltinis	Institucijos duomenys
6.	Duomenų auditas	Duomenų auditas nebuvo atliktas.
7.	Skaičiavimo reguliarumas	Metinis
8.	Už vertinimo kriterijų atsakingas kontaktinis asmuo	Administracijos direktorius Nerijus Maliukevičius, el.p.: nerijus.maliukevicius@rtk.lt , tel. (8 5) 233 06 60
9.	Kita informacija apie vertinimo kriterijaus patikimumą	-

VERTINIMO KRITERIJAUŠ TECHNINIS PRIEDAS (2015 metai)

Pavadinimas	Kodas
Lietuvos radijo ir televizijos komisija	188741498
Užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų nepriklausomo reguliavimo sistemą.	01
Komisijos iniciatyva atliktų ir pagal gautus vartotojų (žiūrovų) skundus atliktų tyrimų (stebėsenos) procentinis santykis lyginat su visais per metus atliekamais tyrimais.	E-01-02

1.	Apibrėžimas	
2.	Ar tai naujas vertinimo kriterijus	Taip
3.	Pasirinkimo pagrindimas	Kriterijus leidžia įvertinti Komisijos veiklos efektyvumą vykdant visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų turinio kontrolę ir vartotojų apsaugą.
4.	Skaičiavimo metodas	Komisijos iniciatyva atliktų patikrinimų skaičius Pagal vartotojų skundus atliktų patikrinimų skaičius Bendras atliktų patikrinimų skaičius
5.	Duomenų šaltinis	Institucijos duomenys
6.	Duomenų auditas	Duomenų auditas nebuvo atliktas.
7.	Skaičiavimo reguliarumas	Metinis
8.	Už vertinimo kriterijų atsakingas kontaktinis asmuo	Monitoringo skyriaus vedėja Gilmantė Stanelytė, el.p.: gilmante.stanelyte@rtk.lt, tel. (8 5) 233 06 60
9.	Kita informacija apie vertinimo kriterijaus patikimumą	-

VERTINIMO KRITERIJAUS TECHNINIS PRIEDAS (2015 metai)

Pavadinimas	Kodas
Lietuvos radijo ir televizijos komisija	188741498
Užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų nepriklausomo reguliavimo sistemą.	01
Komisijos sprendimų, priimtų išnagrinėjus skundus ar atlikus tyrimus, įgyvendinimo koeficientas (t.y. Komisijos sprendimai, kurie nebuvo skundžiami teisme), procentai nuo visų Komisijos priimtų sprendimų per metus.	E-01-03

1.	Apibrėžimas	
2.	Ar tai naujas vertinimo kriterijus	Taip
3.	Pasirinkimo pagrindimas	Kriterijus leidžia įvertinti Komisijos priimamų sprendimų pagrįstumą ir teisėtumą, išryškina tas reguliavimo sritis, kuriose dažniausiai daromi pažeidimai, o tai įgalina efektyviau organizuoti ir vykdyti turinio reguliavimo pažeidimų prevencinį darbą.
4.	Skaičiavimo metodas	Komisijos per ataskaitinius metus atliktų patikrinimų ir taikytų poveikio priemonių skaičius.
5.	Duomenų šaltinis	Institucijos duomenys
6.	Duomenų auditas	Duomenų auditas nebuvo atliktas.
7.	Skaičiavimo reguliarumas	Metinis
8.	Už vertinimo kriterijų atsakingas kontaktinis asmuo	Administracijos direktorius Nerijus Maliukevičius, el.p.: nerijus.maliukevicius@rtk.lt , tel. (8 5) 233 06 60
9.	Kita informacija apie vertinimo kriterijaus patikimumą	-